

FODRÁSZ UJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE.

A BUDAPESTI BORBÉLY-, FODRÁSZ- ÉS PARÓKAKESZITŐ-IPARTESTÜLET TULAJDONA ÉS HIVATALOS LAPJA.
Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre **8 korona.**
Fél évre **4 „**
Negyedévre **2 „**
Egyes szám ára **40 fill.** Kapható a kiadó-
hivatalban.

Felelős szerkesztő:

PAULIK JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG: VII., Izabella-utca 29.,
ahová a lap szellemi részére vonatkozó
minden közlemény küldendő.

KIADÓHIVATAL: VII., Vörösmarty-utca 17.,
ahová minden pénzküldemény és a lapra
vonatkozó felszólamlások intézendők.

Megjelenik minden hó 1-en és 15-én.

Az ipartestület telefonszáma: 83—13.

A szakiskola a segédek részére szeptember hó 13-án, a mesterek és azok nejei részére pedig szeptember hó 30-án nyílik meg. Beiratkozni lehet naponta 6—8 óráig az ipartestületben. Tandij 12 kor. Hölgyeknek 20 kor.

Pécsi országos nagygyűlés.

Joszt Péter ipartestületünk elnöke f. hó 5-én tartott előljárósági ülés elé, pécsi kiküldetéséről a következő beszámólót terjesztette be:

Tekintetes Előljáróság!

Megbízatomnak eleget téve, van szerencsém a folyó évi augusztus hó 18 és 19-én Pécsen tartott „Ipartestületek országos szövetségének nagygyűléséről” szóló jelentésemet a következőkben tisztelettel megtenni:

1907. év augusztus hó 17-én d. u. 2 órakor megérkezvén — miután az ugynevezett hivatalos vonattal a nagygyűlés elnökségével utaztunk — a hivatalos fogadtatásban is részesültünk. Fogadott minket pedig a megyei főjegyző üdvözlő beszéddel és nemkülömben a pécsi általános ipartestület elnöke is. Dr. Horváth János az ipartestületek országos szövetsége ügyvezető alelnökének és igazgatójának köszönő szavai után következett a bevonulás a városba, illetve a mindenkire nézve beosztott és fenntartott lakásokba. És ezen alkalommal igen szíves szolgálatkészséggel kezdték meg működésüket pécsi szaktársaink, kik közül a következők neveit följegyeztem és kiknek nem mulaszthatom el már itt halás köszönetemet kifejezni: Horvátits Antal, Erdős Alajos, Bernhardt György, Rónai István, Meisner Lajos és Kraft Ádám; de nemkülömben azoknak nejei is. A fent nevezett kartársak igazán fáradságot nem ismerve, áldozatokat nem kimélve, szentelték magukat fogadó bizottsági feladataiknak általában, de testületünk ki-

küldötteivel különösen. Lakásunkra, majd a kiállításra elkisértek, mindenben utbaigazitottak s dacára annak, hogy az első két nap üzleti napokra esett, mégis nem akartak távozni oldalunk mellől. Ezzel igazán követésreméltó példát mutattak arra, hogy szaktársak iránti szeretettel és ügybuzgósággal a magyar vendégszeretet szolgálatában álltak és kitarítottak.

Az első nap délutánját — program értelmében is — a kiállítás megtekintésére fordítottuk. A kiállítás meglepő szép és elég nagy is. Az összerendezése és tehát az összbenyomása is, különösen este, kivilágítás alkalmával megkapó szép, sőt impozáns. Részleteiben azonban a minket érdeklő vonatkozásaiban igen keveset nyújt. A többi iparágak, melyek szakmánkkal összekötetésben említhetők: az illatszeripar néhány obskurus, vagy enyhébben kifejezve, még ismeretlen cég mellett egyedül a Savoly-cég és a pécsi illatszergyár által vannak képviselve. Mert a budapesti Balassa-cég kereskedő minőségben szerepel csak, miután az általa kiállított fodrászberendezés nem a maga készítése, csak készítettése gyanánt fogadható el, azon megjegyzéssel, hogy a tényleges készítőik neveinek kiírását a cég mellőzte. Szakmánk maga, sajnos, egyedül Rónai István pécsi szaktársunk által van bemutatva, igen csinos munkákkal bár és tetemes költséggel is, de egyedül, árván, egymaga. Csudálatos dolog, hogy országszerte, de a fővárosból is, nem találkozott egy ember sem, aki a fodrászszakma termékeit a számos látogató előtt bemutatta volna. És itt önként jut eszembe az 1896. évi millennáris kiállítás, amely, ha annak rendezését nem a testület előljárósága a testület szubvenciója segítségével vette volna kezébe — bizonyára szintén siralmas kicsinységben tündökölt volna, mert önként kiállító ott is csak mindössze kettő volt képviselve.

Szaktársak! Minden üzleti szükségletünket a raktár szövetkezetünkből szerezzük be, a hol is mindamellét, hogy bevásárlásainkkal önmagunkat támogatjuk, mégis mindent olcsóbban kapunk. **Ujdonságokban:** Lószőr hajbetétekben, pipere szappanokban, vasmelegítő szeszlámpákban, fogmosó vizekben, illatszerekben nagy raktár tartatik. A szövetkezet igazgatósága értesíti a t. tagokat, hogy az 1906. évre a részvények után járó 5% osztalék minden hétfőn, szerdán és pénteken délután felvehető.

Másnap reggel 9 órakor kezdődött a nagygyűlés, a nap, sőt az egész kongresszus eseményével. Sztéryni József államtitkár fenomenális beszédjével. Ezt a beszédet teljesen méltatni igazán más toll van hivatva és legyen is szabad egy hivatott író — közvetlen benyomás alatt, az élő szó varázsától ihletett — szavait ideiktatni.

„Sztéryni József kereskedelemügyi államtitkár mai föl-szólalása az ipartestületek kongresszusának első napján minden inkább, csak nem lokális esemény. Szét fogja vinni a táviró az ország minden részébe ezen föl-szólalás hírét, melynek nyomában új remény fog éledni a magyar iparosvilág lelkében. Ahol úgy kezelik az iparosok ügyét, ahol annyi készséget látunk, hogy a kormány még a legmesszebb menő áldozatok árán is föl akarja lendíteni a pangó kisipart, ott nincsen ok a kétségbeesésre. Ott sorakozhatnak a csüggedők új és biztató munkára és nem is kell más, csak annyi, hogy bizalommal legyenek a kormány intézkedései iránt és várakozásaikban csalatkozni nem fognak. Mély benyomást gyakorolt a Sztéryni József által ma kifejtett kisipari kormányprogram, melyet érdeme szerint méltatni máskor lesz még alkalmunk. A magyar kisiparosok Kánaán földjére világított ezen férfias tette kész beszéd és ha megvalósulnak ezen programpontok, amint meg fognak valósulni, irigyelt lesz a magyar kisiparos.“

A beszéd maga, mely tényleg ma már mindenütt ismeretes, egészében ide nem iktatható. De két főrészéhez általános megjegyzést fűzni kötelességnek tartom. Az első rész, mely a kisipar jövőjéről szól és mely úgy iparpolitikailag, mint a szövetkezeti eszme dolgában is Németországra hivatkozik, teljesen igazat mond azzal, hogy mi későn kezdjük meg kisiparunk megmentését, de arról már nem emlékezik meg, hogy miben állott is az első és legvégzetesebb mulasztás? Valamint arról sem tesz említést, hogy a kisiparosokon kívül kit terhel a felelőség azon végzetes mulasztásért! Arról ugyan tesz említést, hogy Német-

országban már 1853-ban láttak hozzá a kisipar megmentéséhez, valamint arról is tesz említést, hogy Schulze—Delitsch ugyanakkor az ipari szövetkezetek segítségével vélte csak a kisipar megtartását és védelmét a gyáriparral szemben keresztülvinni. De arról már nem emlékezik meg a beszéd, hogy ugyane célból mit tett az államhatalom és pedig nagy sikerrel. Abban az időben Németországban nem parlament által alkotott törvényekkel, hanem pátensekkel kormányozták az országot és ilyen királyi rendelet megszerzése az 1886. évben sikerült nekem, amikor az első borbély- és fodrász országos kongresszus megtartása kötelességemmé tettetett. Miután ezen kongresszus, mely 1887. évben megtartott és melynek főtárgya az volt, hogy a kissebészet és a foghuzás joga a borbélyoknak megtartassék, Németországból kaptam adatokat e tárgyban és többek között a fentemlített, az 1853. évből keltezett királyi pátent is. Ennek tartalma pedig elég érdekes és szakmánkra nézve elég kimerítő is volt. Ebből lehetett látni, hogy mily módon tarthatták meg különösen német-poros szaktársaink a kissebészet és foghuzás jogát. Lévéen abban elrendelve, hogy ezentul minden borbély, a ki a megkívánt vizsgát és pedig az illetékes körorvosánál letette, vagy leteszi: a kissebészet és foghuzás jogát tovább gyakorolhatja. A közönség utbaigazítása és fölvilágosítása érdekében pedig, miután az iparszabadság, vagy a szabadipar életbelépése után nem tanult ember is nyithat borbélyüzletet — elrendeltetett, hogy a vizsgázott borbély, akit „Heilgehülfe“-gyógysegédnek neveztek el — három réztányért akaszt ki üzlete elé, a nem tanult, vagy nem vizsgázott borbélyüzlettulajdonos csak két réztányérral jelezhetette üzlete minőségét.

Ha ilyen előrelátó királyi rendelet a mi szakmánk érdekében megjelent, akkor gondolhatjuk, hogy más ipari szakmák érdekében is gondoskodhatott az államhatalom arról, hogy nem úgy, mint az nálunk történt — a kisipar, a tőke és gyáripár által, vagy pláne a kereskedők által tönkretéssék. Mert az ilyen elgyöngült kisipar, mint most már a magyar kisipar, bizonyára nehezen menthető meg. Késede-

A borbély- és fodrászipar történetéből.

A «Fodrász Ujság» tárcája.

Írta: Deffert János.

(Folytatás)

XVI. és XV. a német nők hajviselete teljesen a legkülönböző divatu hajkötők jegyében állott. Jóllehet, a XIV. században a fej mindkét oldalán a fül fölött viselt hajzat ismét megjelent a szemhatáron; a „Rise“, „Hülle“, „Kruseller“, „Haube“, „Gugol“, stb. nevezett fejkötőket még sem tudta a divatból kiszorítani, miáltal semmiféle művészi frizura nem tudott kifejlődni. E sokfajta fejkötő leírása azonban iparunk szempontjából nem lehet feltétlenül célunk, miért is ettől elállunk.

Ezzel a középkori népek haj- és szakállviseletének a leírását befejezván, konstataljuk, hogy az egész vonalon, a férfiaknál, mint pedig a nőknél egy általános nyugot-európai haj- és szakállviselet kezd kibontakozni; a renesszánsz-korszak megkezdődik!

Befejezván a középkor népei haj- és szakállviseletének ismertetését, pillantsunk vissza iparunk történetére e korban. E visszapillantásból csalhatatlanul kitűnik, hogy: 1. valamennyi a nagy népvándorlás alatt itt letelepedett népek mind az ősi nagy haj- és szakállal jöttek be; 2. hogy a

nagy népvándorlás alatt itt letelepedett népek a folyton kifejlődő haj- és szakálldivatokat a leigázott és itt maradt rómaiaktól vették át s így iparunknak mai elterjedtségét legelső sorban a rómaiaknak köszönhetjük. A nyugat-római birodalom megdőlt ugyan, de iparunk fejlődésének alapját oly erősen rakták le, hogy a birodalomukat elfoglaló népek sem tudták azt megdönteni, sőt lassan-lassan tovább fejlesztették. S míg itt, az új népeknél iparunk újra a fejlődés első stádiumát túlhaladni törekedett; ezalatt odalenn, a kelet-rómaiaknál, minden irányban érvényesülő befolyásuknál fogva tovább tovább terjeszkedett s Bizancz mintegy tartalék-melegágyát képezte iparunknak.

Hogy a római befolyás mily erős volt és hogy mennyire nem tudtak neki ellentállni, a különböző népek közül legjobban bizonyítják a gallok. Jóllehet a rómaiak Galliát már 121-ben Kr. e. foglalták el, s a gallok a rómaiak haj- és szakállviseletét és a borbélyt csak röviddel ezután — a rómaiak ruhaviseletével együtt — kezdték elfogadni. Végleges elfogadását iparunknak a gallok által azonban csak a keresztény hitre való áttérésük után (II. század közepe táján) vált teljessé.

Körülbelül 300 évvel ezután, hogy a gallok a rómaiak haj- és szakállviseletét — és a borbélyt — elfogadták, telepedtek le Galliában a frankok. Ezek is — mint minden germán faj — idejövetelük idején hosszú haját és szakállt

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

lem tehát volt minden oldalról, de leginkább az államhatárol részéről. A magyar hatóságok ölbe tett kézzel nézték a kisiparosok vergődését. Nem jött segély sehonnan sem. A kontárság kezdett burjánosni minden szakmában. A hiteladás és hiteligénybevétel a kisiparos előtt ismeretlen, sőt gyűlölt tényező volt az ő ipari üzemében. Elzárkózott az új, a kereskedelmi szellemet követelő irány elől és így becsületesen bár, de annál biztosabban elgyöngült és tönkrement, a talajt persze másoknak engedte át.

A beszéd második főrésze már csakis a nálunk anynyira elgyöngült kisipar megmentésével foglalkozik. Ipartörvény módosítása, képesítés helyreállítása, mestervizsgák, inasoktatás és természetesen a sztrájkkérdés rendezése stb. És mint eszközt, illetve fegyvert a védekezéshez: ipari szövetségek alakítását ajánlja.

A képesítés kérdésénél meg kell állanom egy pillanatra, mert ezen kérdésben egy nagy horderejű újításról tesz említést a beszéd és ezen új fölfogás sok hívekre talált, sőt mondhatom: az egész kongresszus tetszését nyerte el. Magam is, aki a régi képesítés helyreállítását követeltem mindenütt, e beszéd elhangzása után, kinyilvánítom, hogy ennek, a modern és Németországban már évek óta fennálló új képesítés kimutatásának hódolok. Nem követelem többé a régi képesítés kimutatását, mert helyreállítására kilátás nincsen. Hanem megelégszem a szakbeli képzettséget feltüntető „mester” címmel, amely megfelelő szakvizsga letetéséhez lesz kötve s egyedül az ily mestercímet viselő tanult iparosnak adja meg az ipastartási jogot. Ez van az új törvénytervezetbe felvéve és az egész ország iparosainak képviselőitől és pedig nagy örömmel el van fogadva.

Az ipartestületek hatáskörének rendezése a munkaadók szervezete, a munkaszerződések, a munkaközvetítés, a sztrájkkérdés és a testületi jegyzői állás állandósítása mind oly vivmányok, melyeket nemcsak örömmel elfogadtunk, hanem melyeknek törvénynyé válását őszintén és sürgősen kívánjuk is.

Ezen tapasztalatok alapján és az ott szerzett benyo-

vseltek. A gallokknak itt talált, annak idején a rómaiak által importált haj- és szakálldivatnak és a borbélynak a frankok már rövidebb ideig tudtak ellentállni, mint e terület régi urai, a gallok. A frankok már az V. században kezdték a gallok mintájára hajukat levágni és szakállukat leberetválni, s a VI. században már teljesen meghonosítva találjuk iparunkat náluk. Most már iparunk és a borbély azon az óriás területen, amelyen később Olaszország, Franciaország és Németország keletkezett, megvolt.

Mint a gallok, majd frankok, hasonlóképpen jártak a gótok is a beretválkozás szokásával szemben. Ezek is, a mint a rómaiakkal érintkezésbe léptek; csakhamar beretválkozni is kezdtek. Ugyanezt tették később a longobárdok, vandálok és burgundiak is.

De nemcsak az itt, a rómaiakkal együtt s közvetlen közelükben élő népek vették át tőlük a beretválkozás divatját. Átvitték azt a rómaiak Angliába is, s Anglia fölötti, aránylag rövid ideig tartott uralkodásuk alatt teljesen bevezették azt. Csak az angol-szászok makacsoskodtak iparunkkal szemben. 617 esztendeig uralkodtak az angol-szászok Anglia felett s ebben a hosszú időben iparunkból a bajszberetváláson kívül egyebet nem vettek át. Ebből is látható, hogy mennyire tiszteletben állott a hosszú haj- és szakállviselet a germán faj zöménél.

(Folyt. köv.)

mások alatt, tehát eredeti tervemről letérve nem adtam be a képesítés visszaállítására irányuló indítványomat, hanem csatlakoztam a kongresszus által egyhangulag elfogadott állásponthoz, melyszerint a Németországban fennálló képesítés módját a magamévá tettem. A szövetségek alakítására irányuló indítványomat azonban írásban beadtam, melynek nyoma a kongresszusi naplóban lesz.

Végre beszámolni kívánok arról is, hogy a kongresszuson megválasztott bizottságban már is képviseltetést nyertünk, amennyiben a vidékiek sorában Kászony Lajos szaktársunk, mint a brassói ipartestület elnöke foglal helyet. Ez azon 15 ös bizottság, amely az ipartörvény megbirálása céljából tartandó szaktanácskozásban fog résztvenni.

Az ígéret tehát meg van, a jóakarát sem hiányzik a jelenlegi kormányférfiakban, csak arról van szó, hogy mikor válik valóvá mindaz, amire a hazai kisiparnak oly égető szüksége van? És azt hiszem az ipartestületek föladata ezentul az lesz, hogy sürgetni, sőt követelni fogja a Pécssett tett ígéretek megvalósítását.

Joszt Péter.

Előljárási ülés.

— Szeptember hó 5-én. —

Jelen voltak: Joszt Péter elnök, Müller Károly alelnök, Flesch Péter pénztárnok, Réthly Árpád gazda, Herman János, Kruch Péter, Ritter Mihály, Tóth András, Tőke Gy. Mihály, Mangol Miklós, Hangya Márton, Fridrich Rezső, Augenfeld Lajos, Flesch Domonkos, Gajarszky József, előljárási tagok és Könyves Kálmán jegyző.

Napirend első pontjánál a jegyzőkönyv felolvasatott és észrevétel nélkül hitelesített.

Jegyzőkönyv kapcsán az elnök jelenti, hogy a kérdéses Csengeri-utcai házra nézve, hogy az 80.000 koronáért megvétetett, illetőleg a vétel telekkönyvileg előjegyeztetett. Ha az eladó hagyatéki ügye november 1-éig nem tisztázódik, joga van a testületnek a vételtől visszalépni. Tudomásul vétetett.

Réthly Árpád gazda jelenti, hogy a feloszlott betegségyező pénztár leltári tárgyait 170 koronáért a testület részére megvette. Tudomásul vétetett.

Napirend 3. pontjánál az elnök beterjeszti a pécsi nagygyűlésről szóló jelentését, mit lapunk más helyén egész terjedelmében közlünk. Tudomásul vétetett.

Napirend 4. pontjánál Paulik Józsefnek a szakiskolai bizottság nevében tett azon ajánlata, hogy a segédszakiskola szeptember hó 19-én nyiljk meg, elfogadtatott s valamint azon ajánlata is, hogy a mesterek és azok nejei részére, tekintettel eziránt minden oldalról felhangzó óhajra — egy külön tanfolyam nyitassék szept. hó 30-iki kezdettel. Tandij 12 kor. állapittatott meg, míg a nők részére 20 korona.

A szakiskolai bizottságba, Müller Károly, Réthly Árpád, Herman János, Kruch Péter, Gajarszky József, Tőke Gy. Mihály és Jetleb József választattak.

Napirend 5. pontjánál a tanoncszakiskola évváró vizsgája napjaul szept. hó 12. lett megállapitva.

Napirend 6. pontjánál Flesch Péter pénztárnok beterjesztette a II-ik negyedévi jelentését, mely szerint a testületnél bevétel volt 5453 K 18 fillér, az előző negyedévvél

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek eggedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

összesen 9173 K 36 fillér. Kiadás 5707 K 58 fillér, az előző negyedévvél 9025 K 51 fillér, tehát felesleg 147 K 85 fillér. A pénzállás június 30-án 14.565 K 82 fillér. A segélyalpnál bevétel 1976 K 62 fillér, az előző negyedévvél összesen 2820 K 72 fillér. Kiadás 24 K. Összesen 44 K 80 fillér, tehát felesleg 2775 K 92 fillér, pénzállás 41.688 K 48 fillér. A szakiskolánál bevétel 1547 K 03 f. Kiadás 501 K 17 fillér, felesleg 1045 K 86 fillér, pénzállás 2607 K 86 fillér. Tudomásul vétetett.

Napirend 7. pontjának a folyó ügyek letárgyalása után az indítványoknál a kerületi biztosító pénztár azon ténye, hogy a fodrászokat a IV-ik osztályba sorozta, tétetett vitatárgyává. Tekintettel azonban arra, hogy több tag panaszával a békéltető bizottsághoz — mint illetékes fórumhoz — fordult, az előjáróság nem óhajt a független bizottság határozata elé vágni.

Müller Károly a szövetség ügyében a munkálatok megkezdését indítványozza.

Az idő előrehaladottságára való tekintettel a szövetség ügye egy rendkívüli előjárósági ülésre halasztatott, mely után az elnök köszöntötte az előjáróság tagjait s az ülést bezárta.

Szakiskola.

Tanulni megne szünj,
Örökmindég szeretni hön!

(P.) E két sort irta egy görög bölc, dolgozó asztalára. E két sort szeretném én is szakiskolánk falára írni, intő szóul a tudás gyarapítására. Hiszen ahhoz kétség sem fér, hogy a szakiskola a mi szakmánknál missziót teljesít, az ipar előrehaladásának nagy misszióját. Az áldozatok nem lehetnek oly nagyok, hogy megne hozzuk iparunk érdekéért. De kell, hogy saját javunkra és iparunk haladására ki is használjuk az áldozatot. Az álszentelkedés félretevésével igyekezzünk szaktudásunkat fejleszteni a mai modern kor kívánalma szerint. A szakképzettség fokmérője az iparos intelligenciájának és erős eszköze a kontárkodás megszüntetésének.

A szakiskolai bizottság javaslatára testületünk előjárósága elhatározta, hogy a mesterek és azok feleségei részére egy külön osztályt nyit meg, a hol a hölgyfésülést, hajmunkát és az arc- és kézapolást fogják tanítani. Egy régi kívánalomnak óhajtottak eleget tenni, most a mestereken a sor, hogy azt igénybe is vegyék. Igen sokan vannak a mesterek közül, akiknek segédkorukban nem volt alkalmuk a női fésülést és a hajmunkát elsajátítani, pedig igen nagy szükségük volna reá. Különösen a hajmunka tudása nélkülözhetetlen szakmánknál a mai viszonyok között, mikor a konkurrencia és tulszaporodás miatt az uri fodrászat anynyira megcsappant, hogy kenyerük napról-napra kétségesebb lesz.

A szakiskolánk szükségességét most megerősíti a készülő új ipartörvény, a mely is a segéd- és mestervizsga letételét követeli. Közel jövő kérdése ez tehát, jó lesz reá készülni a fiatalságnak, azért, hogy mestervizsgát tudjon tenni, amitől függ az önállósítása; s a mestereknek azért, hogy a majd képzett fiatalsággal versenyt tudjanak haladni.

Tanulni nem szégyen, hanem tiszteletreméltó. Szégyen a tudatlanság s kétszeresen szégyen, ha a kínált alkalmat

fel nem használva tartunk Pató Pállal, hogy rá értünk arra még.

Iratkozzunk be hát szaktársaim, mentől többen a szakiskolába, mutassuk meg, hogy szaktudásunkkal is elsők között akarunk lenni a kisiparosság között.

Mihez tartás miatt közlöm, hogy a segédek szakiskolájánál a magasabb osztályok is megnyílnak. Előadások hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken este 9—11 óráig tartanak. Az előadások szeptember ho 19-dikén kezdődnek meg.

A mesterek szakiskolájában az előadások szeptember hó 30-án kezdődnek meg és pedigen hétfőn este 9—11 óráig kéz, köröm és arcápolás, valamint színházi fodrászat. Szerdán 9—11 óráig női fésülés és pénteken délután asztali hajmunka. A mesterek osztályában modellről a hallgatóknak kell gondoskodni.

A beiratkozni akarókat felkérem, hogy ebbeli szándékukai mielőbb jelentsék be a testületi irodában, hogy kellő időben intézkedni tudjunk, mert a mesterek osztálya csak abban az esetben nyílik meg, ha elegendő jelentkező lesz.

Hiszem, hogy úgy a segédek, mint a mesterek nem várják a további buzdítást, hanem belátják a szakiskola szükségességét és tömegesen fognak beiratkozni.

Fogporokról.

Olvasóink némelyike kérdéssel fordult hozzánk a fogpor készítési módját illetőleg, ezért alább néhány receptet adunk a legjobb fogporokból.

I.

Kalciumkarbonat	1000 gr.
Keményítőliszt	500 „
Ibolyagyökér	500 „
Chininsulfat	20 „
Fodormentaolaj	30 „

II.

Chinahéj	500 gr.
Kalciumkarbonat	1000 „
Mirha	500 „
Ibolyagyökér	1000 „
Fahéj (cimet)	500 „
Szénsavas ammon	1000 „
Szegfűbors olaj	20 „

III.

Borax	500 gr.
Kalciumkarbonat	1000 „
Mirha	250 „
Ibolyagyökér	250 „
Fahéj	250 „

IV.

Szén	2000 gr.
Chinahéj	500 „
Bergamotolaj	15 „
Citromolaj	30 „

Eredeti ROXO borotvák és elfinomító kövek egyedül ZAORAL JÁNOS-nál kaphatók.

V.

Habkő	2000 gr.
Keményítőliszt	500 „
Krapplakk	50 „
Fodamentaolaj	20 „

Vegyes hírek.

Exotikus hajviseletek. A japán frizurák, melyek az angol társaságban újabban hódítani kezdenek, bizonyára valamennyi hajviselet között a „legtöbbet kifejezők“, mert a frizura alakjáról nem csak a japán nő korát lehet megtudni, de azt is ki lehet olvasni, hogy az illető hölgy még hajadon, már férjes, vagy ismét szabad, t. i. özvegy-e. Fiatal leányok, kik férjet keresnek, elől magasra fésülik hajukat, a fej hátulján pedig legyezőalakú frizurát viselnek, a hajuk közé pedig ezüstszalakat, vagy színes golyócskákat fonnak. Az özvegy, ki még egyszer férjhez menni szeretne, egy a fejtetőn függélyesen megerősített tü köré építi fel frizuráját, a ki azonban elhalt férjéhez hű akar maradni, haját levágatja. Ha ezen divatot nálunk is bevezetnék, sok pénzt lehetne megtakarítani házassági hirdetésekben.

Értesítés. Az új betegsegélyző pénztári törvény értelmében az ipartestületi betegsegélyző pénztárak így a fodrászsegédeknek betegs. pénztára is július hó 1-én beolvadt az országos intézetbe. A törvény rendelkezése súlyos következmények terhe mellett követeli a segédeknek és tanoncoknak pontos bejelentését. Azért figyelmeztetjük a t. szaktársakat, hogy a bejelentéseket bejelentő lappal pontosan teljesítsék, nehogy büntetéseknek tegyék ki magukat. Be és kijelen ő, lapokat, hozzá való borítékot, mely portómentes záradékkal van ellátva, a kerületi általános munkás pénztárnál (VII. Damjanich-utca 26.) és az ipartestületükénél díjtalanul szereshetők be.

Félreértések elkerülése végett figyelmeztetjük a szaktársakat, hogy a munkakönyveket továbbra is a testületnél kell be, illetve kijelenteni, mit annál inkább sem mulasszanak el, mert az ipartörvény szerint ez kihágást képez, és ehhez képest büntetetik.

Értesítés. Igen sűrűen fordulnak elő esetek, hogy a tanoncot szegődtetni óhajtó főnökök a testületi irodában a kellő okmányok nélkül jelennek meg, aminek következtében a tanonc-szerződés akadályba ütközik s e mellett a szaktársak is hiábavaló idővesztéséget szenvednek, mert a IV. ker. előjáráságtól, mint az ipartestületek I-ső foku felettes hatóságától nyert szigorú utasítás értelmében a jegyzői irodának el van tiltva, hogy kellő okmányok bemutatása nélkül tanonc-szerződéseket köthessen. Ismételten figyelmeztetjük azért a szaktársakat, hogy csakis olyan tanoncokat vegyenek fel, akiknek születési, (keresztlevél) iskolai és újraoltási bizonyítványuk meg van, mert csakis ezen 3 okmány bemutatása esetén van a testület-iroda azon helyzetben, hogy tanoncot szabályszerint lajtsromozhassa, enélkül pedig tanoncot tartani annál kevésbé szabad, mert a szegődtetés nélküli tanonc alkalmazás kihágást képez s a törvény értelmében 40 koronától 400 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg megfelelő elzárással büntetetik.

Solyom K. E. szeptember [havi kirándulásai: 15-én Kerepes, találkozás Központi pályaudvar. 22-én Érd, találkozás Ferencz József-hid pesti oldal. 29-én Göd, találkozás Nyugoti pályaudvar. Találkozás ideje 1/2 3 órákor.

Kerületi ügyek.

I. ker. Iparos-kör „Fodrász Szakosztályának“ helyisége (Szivós-féle vendéglő). Összejövetel minden csütörtökön este tartatik.

A budapesti II. ker. fodrászok köre beolvadt a II. ker. Iparos-körbe s mint szakosztály, minden hétfőn tovább működik. A II. ker. Iparos-kör fodrász szakosztályának helyisége II. ker. Fő-utca 38. szám alatt van.

III. ker. kör, Fő-tér 2. szám alatt levő Pertl-féle vendéglőben van. Összejövetel minden 1. és 15. utáni kedden este 8—10 óráig tartatnak.

IV. ker. kör helyisége Városház-utca Gömbös-féle vendéglő (Zenélőóra) van. Összejövetel minden hó 1-ső és 15. utáni kedden tartatnak.

V. ker. Fodrászok Társaskör helyisége Riesz-féle vendéglő külön termében (Szabadság-tér és Sas-utca sarok) van. Összejövetel minden 1. és 15. utáni kedden tartatnak.

A VI. ker. kör helyisége VI. ker., Izabella-utca 68. szám alatt (Szalai János vendéglőjében) van.

VII. ker. kör helyisége Izabella-utca 29. szám (Noskó Pál-féle vendéglő külön helyiségében) van. Összejövetel minden csütörtök este 8 órákor tartatik.

A VIII. ker. kör helyisége a Putnoky-féle vendéglőben van (József-körut és József-utca sarok). Összejövetel minden hó 1-ső és 15-ike utáni hétfőn tartatnak.

A IX. ker. fodrászok asztaltársaságának helyisége Breitner János vendéglőjében, Tompa-utca 28. (Páva-utca sarok) van. Összejövetel minden csütörtökön este tartatnak.

Lapszerkesztő bizottság: *Joszt Péter és Réthly Arpád.*
Az ipartestület jogtanácsosa: *Dr. Révay Zoltán ügyvéd.*
lakik IV., Váci-utca 56. szám.

Kiadja: *Nagel István könyvnyomdája Budapest.*
VII., Vörösmarty-utca 17.

Fodrász-berendezés 4 tükör, 4 forgószék azonnal eladó. István-ut 5. fodrász.

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

Egy városban, a hol polgári iskola van, egyedüli **borbély és fodrász-üzletemet** eladom. — Zsolnai, borbély, Sajógömör.

Egy-két nőfodrász-segédet keresek igen jó fizetés mellett, a kik az ondoulaláshoz is értenek. — Cim: Dorits Márk udv. fodrász IV., Koronaherceg-utca 3.

Budapesten keresek fiam részére, a ki 18 éves és szép megjelenésű, kiszolgálás és hajmunkában jártas, most vagy október elsejéig, bármikor, egy jó forgalmu **fodrász üzletben** állást. Róth Antal fodrász, Szeged.

Torontal Antalfalván, ahol 5000 lelekszám, szolgabíróság, telekkönyv, adóhivatal, közjegyzőség, stb. van a községben egyetlen **borbély-üzletemet** elköltözködés miatt olcsón eladom. Blaskovich Márton.

Hol nyomtatja bérlet-jegyeit?

A „FODRÁSZ UJSÁG“

kiadóhivatalában

VII., Vörösmarty-utca 17.

mert itt a mellett, hogy lapunk kiadóhivatalát támogatom, még jelentékeny árkedvezményben is részesülök.

Készítenek itt minden
egyéb nyomtatványt is.

A legjobb hajfestőszer!

Nigrosin a legideálisabb hajfestőszer, mivel az általa festett haj oly természetes szép színt és fényt kap, hogy a legügyesebb szem sem képes felfedezni, hogy a haj festve van.

Vizben, gőzben nem változik. A napon nem mutat zöld színt, mint más hajfestőszer. Korom fekete színe is újrafestés nélkül is hónapokig eltart. **Fodrász és borbély** uraknak nagyon ajánlható.

Eladási ár: Három pár 6.— kor., egy pár 2.40 kor.

Fodrász és borbély urak tetemes árengedményben részesülnek.

Kapható: **Rogátsy Kálmán**

drogeria és illatszer üzletében **Rákóczy-ut 10.**

GÁSPÁR TESTVÉREK

fodrászati cikkek üzletében **Erzsébet-körut 33.**

SOLINGEN.

Raktárak Budapesten:

Reiter Mihály IV., Aranykéz-utca 2. és

Thürr Mihály V., Dorottya-utca 8.

Kérjen árjegyzéket.

használatban.

Pollart-féle fenőszíjak a létezők között a legjobbak, a bérletvételre élesre fenése és élesen való megtartására. Csak Berlinben 1000-nél több van használatban.

Pollart-féle beretvák csakis I-ső minőségű

angol aczélból készülnek.

Palágyi Miksa

hajraktára

Budapest, VI., Szerecsen-utca 30.

Mindennemű nyers és präparált hajak.

Allandó nagy raktár minden színű és

hosszuságú hajfonatokban.

Megkopaszodott már?

ugy ne higye, hogy van olyan hajnövesztő, mely Önnek használni fog. De a hajhullást feltétlen megátolhatja, ha az **Alföldi + sósborszeszt** használja

- Ha korpás a feje
- Ha zsiros a haja
- Ha török a haja
- Ha molyos a haja
- Ha fakul a haja
- Ha szürkül a haja
- Ha szárad a haja
- Ha foltos a haja
- Ha hámlik a fejbőre
- Ha varas a fejbőre
- Ha sebes a fejbőre
- Ha büzös a fejbőre
- Ha izzadt a fejbőre
- Ha hull a szemöldökszőre
- Ha ritkul a bajusza
- Ha veresedik a bajusza

ugy használja este és reggel az **Alföldi + sósborszeszes** bedörzsöléseket s látni fogja, hogy ha hajnövesztő nincs is, de hajhullás ellenes biztos szer van

Ne sajnáljon 40 fillért egy óriási próbaüvegért, melyet rögtön küld megrendelésnél a főraktár: **Léderer „Magyar Király“** gyógyszer-tára, Budapest, V., Marokkói-utca 2.

Az Alföldi fehér kereszt sósborszesz egyedüli gyártója az

Első Alföldi Cognacgyár

részvénytársaság

Kecskeméten.

Ő csász. és kir. fensége József főherceg kamarai szállítója.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után.

Óriási próbaüveg csak 40 fill.

Mindenkinek saját

érdeke, hogy szükségletét ott szerezze be, ahol kifogástalan jó árut, versenyt kizáró áron, és hol az e szakmához szükséges összes cikkek kaphatók. Tehát kérem egy próbarendeléssel kísérletet tenni, személyesen vagy telefonon (48—13.) mert a legkisebb megrendelést is szívesen hához szállítom.

ÁNGYÁN BÉLA

fodrászati műszer és illatszer nagybani raktára
Budapest, VIII., József-körut 9. (Bazár-udvar.)

Kizárólagos raktár a valódi **szombathelyi Engel-féle szappanból**, valamint a **székesfehérvári Schützer-féle**, kiváló minőségű borotva **szappanból**.

Bay-rum 1/2 és 1/1 literes üvegekben

üzleti használatra, I-a minőségű, literje K 2.—

2/10 literes, eladásra, I-a „ üvegeje K —.60

Nagy választéku raktár továbbá az összes **illatszer-gyártmányok, asztali garnitúrák, vattatartályokban** stb. stb.

Üzleti kabátok és borotvákban különösen nagy választék és kedvező árak.

reszmann Károly

homoru műköszörlőde és aczéláru raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körut 24. sz.

Ajánlja műköszörlődjét és nagy aczéláru raktárát a t. fodrász urak becses figyelméhe.

Lipp Ferencz

műköszörlős mester

Budapest, X. ker., Ráday-utca 5. szám.

Ajánlja aczéláru raktárát és műhelyét minden e szakba vágó munkák pontos, jó és olcsó elkészítésére.

FLASNER LAJOS

Első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru köszörlődjé és aczél áru raktára.

Budapest, VIII., József-körut 17.

Van szerenésém a tisztelt borbély és fodrász uraknak b. tudomására adni, hogy aczél áru raktáramat sokkal megnagyobbítottam, ennek folytán a legfinomabb angol borotvákat tartom raktáromom, melyek saját műhelyemben lesznek köszörlőve. Ára drb.-ként 2.80 fill.-től kezdve felfelé Haj- szakáll-vágó ollók, melyek a legfinomabb aczélból készítve és kéz által kovácsolva vannak, melyek a leghiresebb angol, francia és solingeni gyárakból vannak raktáromon.

Azon kívül raktáromon tartok mindenféle legjobb haj- és szakáll vágó gépeket, ugmint Bariquand & Marre, Juwel, Comfort, Ideál, Koh-i-nor, Atlasz és Dalila. Az említett Dalila haj- és szakállvágó gép, melynek Bariquand & Marre a gyárosa és a legutóbbi találmánya és jelenleg a legjobb és a tisztelt borbély- és fodrász uraknak legjobban ajánlom, azért, mert a Dalila gép könnyü járása által munkaközben az ember kezét nem fárasztja.

Nagy választék belgai olaj fenő kövekben, ugy mint fenő szijak (gurtni), köröm csipő, köröm reszelő, stb.

Minden nálam vásárolt szerszám jó minőségéért jót állok, a meg nem felelőt vissza veszem és kicserélem.

A legujabb haj- és szakáll-vágó gép köszörlő gépet kaptam, melylyel azon célt értem el, hogy ezentul a haj- és szakáll vágó gépeket olcsóbban jobban és gyorsabban tudom köszörlőni.

Köszörlőlési árak :

Egész homoru	1.20 fill.	Hajvágó olló	50 fill
Fél homoru	1.20 <	Szakáll vágó olló	50 >
Francia	1.20 >	Haj vágó gép	80 >
Borotva uj él	— .60 >	Szakáll vágó gép	80 >

Fodrász segédek állás elnyerésre ajánlatnak, ugy helybeni, valamint vidékre, tekintettel nagy ismeretsegenre.

Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Fodrász-üzleti berendezésekben egyedüli és legnagyobb beszerzési forrás.

Balassa és Társa fodrászati műszerek és berendezések vállalata
Budapest, VI., Andrássy-ut 50.

Mielőtt üzleti berendezését megrendelné, saját érdekében kérjen árjegyzéket, vagy költségvetést.

Mindennemü berendezési tárgyak, fodrász-székek, a legujabb mintákban, állandóan raktáron vannak.

Rémekek kivitelü keményfa-szék, bécsi minta, ára 22 kor.

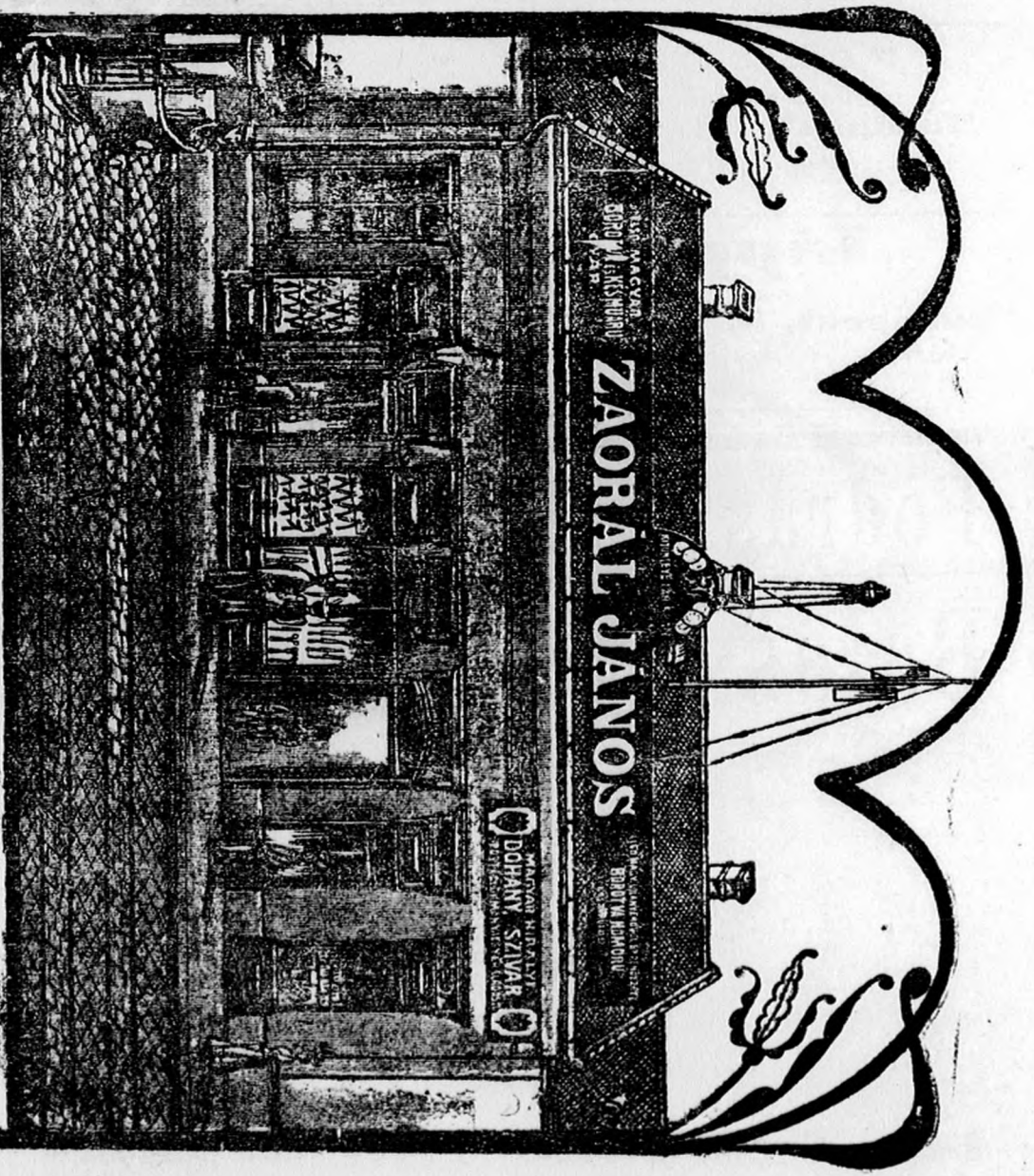
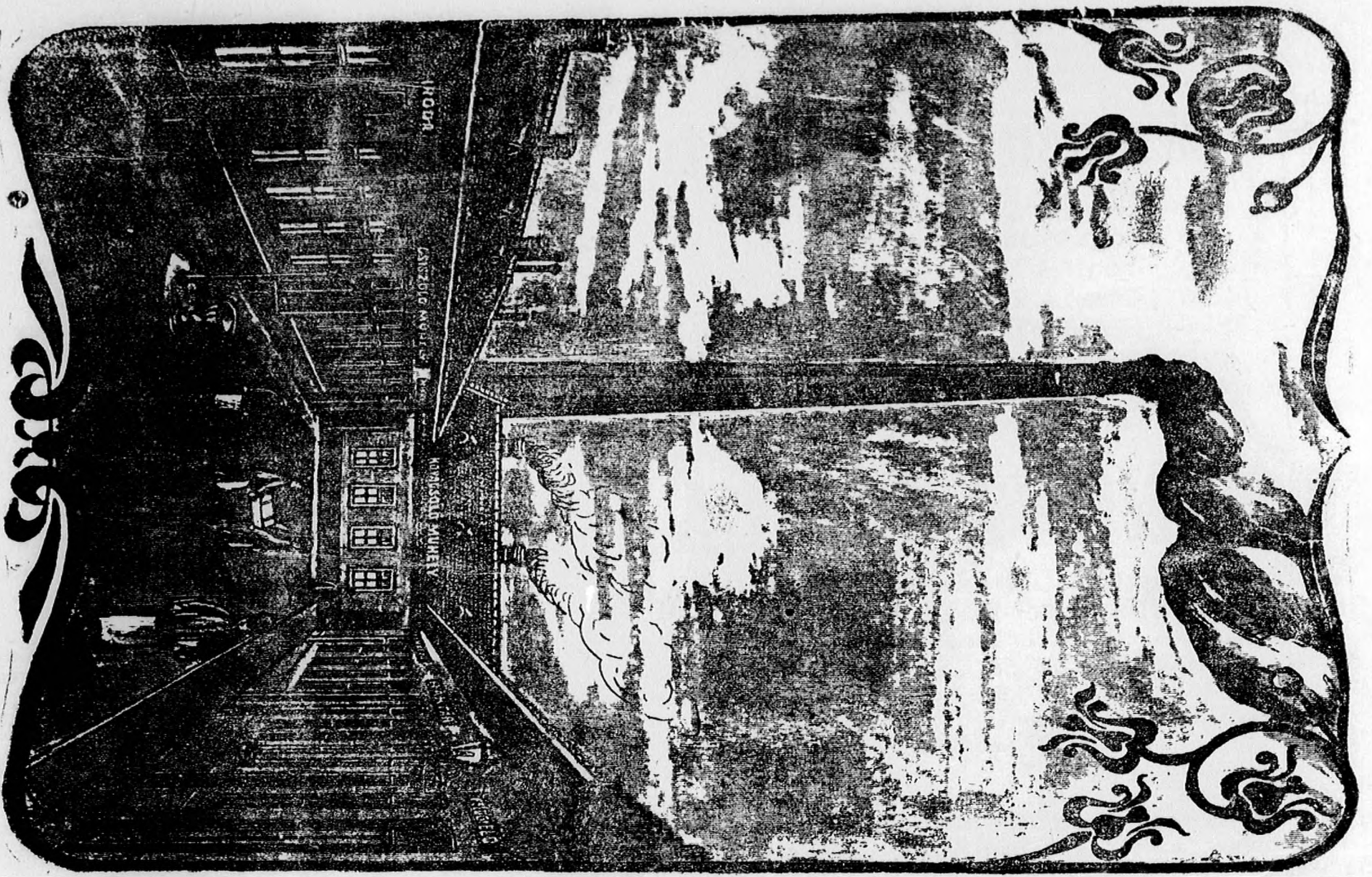
Külön osztaly fodrász kabátok, köppenyek kötények és fehérműekben, kitünő szabásu fodrász kabátok.

Legutolsó ujdonság a kárpitozott háttámláju, Balassa-féle szék „ 40 „

Tanonc nagyságu K 2.40 és feljebb, férfi „ „ 3.— „

Mindennemü fodrászati műszerekben legnagyobb választéku raktár, eredeti gyári áron.

Megrendelés esetében kérjen legujabb, nagy képes árjegyzéket.

Midőn igen tisztelt vevőimnek az eddigi bizalomért köszönetet mondok, nem mulasztatom el szíves figyelmüket arra felhívni, hogy az itt látható terv szerint folyó év május hóban Ujpesten, **Árpád-ut (volt Fő-ut) 25. szám** alatt saját házamban

borotva és késműáru gyárat

rendeztem be, amelyben a legjobb borotvákat és késműárakat készítem, azon törekedve, hogy t. vevőimet teljesen kielégítsen és a magyar iparnak ezen a téren a külföld előtt is becsületet szerezzenek.

Szíves pártfogásukért a jövőre is esedezvén

ZAORÁL JÁNOS.